

II: N UUSI RANTAELÄMÄ

”VARRELLA VIRRRAN”

Lin Haminan rantakortteli muodostaa kaupungin keskustaan uuden, kestäväen kehityksen mukaisen kokonaisuuden. Se sopeutuu olemassa olevaan rakennuskantaan, täydentää avoimia kaupunkirakenteita ja yhdistää kaupungin eri toimintoja yhdeksi yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Suunnitelman ydin on uusi rantaan sijoittuva hallinnon, kulttuurin, palveluiden ja matkailun keskus. Tämä keskus täydentää Kirkkotien alussa sijaitsevaa palvelukeskusta ja korostaa katuä kaupungin keskeisenä julkisena väylänä. Kirkkotien merkitystä kaupungin sisäänkäyntinä korostetaan kohdennetuilla toimenpiteillä, kuten korkeiden rakennusten kaistaleella.

Ohjelmoitu ranta-alue lisää lin Haminan viehättävyyttä ja tuo kaupungin veden äärelle. Sen virkistysalueet ovat helposti saavutettavissa ja samalla luodaan joen suuntaan uutta urbaania kaupunkikuvaa.

Uusi rantakeskus on kävelypolkujen ja pyöräteiden verkoston solmukohta, joka tekee kaupungin keskustasta helposti saavutettavan ja viihtyisän niin matkailijoille kuin asukkaillekin. Suunnitelma määrittelee lin Haminan neljäksi alueelliseksi/toiminnalliseksi osa-alueeksi: "Taide ja kulttuuri", "Asuminen ja naapurusto", "Virkistys ja jokimaisema" sekä "Koulutus ja urheilu". Näitä osa-alueita tulisi tulevaisuudessa korostaa entistä voimakkaammin esim. pienimuotoisilla toimenpiteillä. Kaupunkia vahvistetaan myös integroimalla se ylläalueellisiin reitteihin, kuten Pohjanmaan rannikkoreittiin ja lijoen muihin rantareitteihin.

Etelään sijoitettavalle ranta-alueelle suunnitellaan laadukkaita, eri kohderyhmille tarkoitettuja asuinkortteleita, jotka korostavat yhteisöllisyyttä ja naapurustoa. Nämä korttelit asettavat standardit lijoen kestäväälle kehitykselle tulevina vuosikymmeninä.

Kokonaissuunnitelma sisältää noin 4,75 ha nettorakennusmaata (59 %), vajaat 2 ha viheralueita (24 %) ja noin 1,4 ha liikennealueita (17 %). Rakennusalueesta noin 7 500 neliömetriä on varattu rantakeskuksen hallinnollisille ja kaupallisille rakennuksille ja 12 000 neliömetriä asumiseen. Uusi asuintila noin 300 asukkaalle on sijoitettu kerrostaloihin, rivitaloihin ja omakotitaloihin.

RAKENNE + TYPOLOGIAT

Ranta-alueen uusi keskusta

Keskustan uudet rakennukset tarjoavat tiloja hallinnolle, matkailuneuvonnalle ja ravintolalle (eteläinen rakennus, noin 4 100 m² bruttopinta-ala), korttelitalo Nätteporille, jossa on kirjasto, kokous- ja tanssisali, kokous- ja kerhotiloja, coworking-tiloja ja kuntosali (keskimmäinen rakennus, 2 550 m² bruttopinta-ala) sekä palvelutalon ja yhteisasumista vanhuksille (pohjoinen rakennus, 1 530 m² bruttopinta-ala). Eteläisen rakennuksen avara pinta-ala tarjoaa tilaa joustavalle toimistokäytölle, jota voidaan mukauttaa kasvavan hallinnon tarpeisiin ja jota yritykset, palvelut ja sosiaalilaitokset voivat hyödyntää väliaikaisesti.

Keskustan rakennusten suunnittelussa on käytetty harjakattoista rakennustyyppiä, joka pohjautuu lin tyyppilliseen kaupunkikuvaan ja kehittää sitä edelleen. Rakennusten johdonmukainen itä-länsi-suuntaus, olemassa olevien linjausten hyödyntäminen sekä tarkoituksellinen linjasta siirtyminen luovat julkisten ja puolijulkisten tilojen verkoston ja visuaalisia yhteyksiä kaupungin ja veden välille. Kirkkotien ja Jokisuuntien risteyksessä sijaitseva nelikerroksinen rakennus korostaa rantakeskustan näkyvyyttä erityisesti.

Uusi asuinkortteli veden äärellä

Eteläiseen rakennuskokonaisuuteen integroidaan Jokisuuntie 4:n alueen olemassa olevat asuinrakennukset. Rakennusten järjestäminen korttelipihaksi luo asukkaille intiimin, puolijulkisen pihan vilkkaasti liikennöidyn Jokisuuntien ja julkisen rantavyöhykkeen väliin. Korttelikohtainen pihatalo tarjoaa tilat leikkiin, urheiluun ja seurusteluun, yhdistäen näin naapurustoa luonnollisella tavalla. Typologinen monimuotoisuus tarjoaa asumisvaihtoehtoja useille kohderyhmille ja takaa monimuotoisen asukasrakenteen.

Suunnittelu perustuu lin monipuoliseen typologiseen kirjoon ja muuntaa eri aikakausien rakennustyyppit nykyaikaiseksi ja monipuoliseksi kaupunkikokonaisuudeksi. Lähiympäristön pientaloalueilta johdetut omakotitalotyyppit muodostavat myös uusien asuinpihojen perusrakenteen, joskin ne toteutetaan tilansäästön vuoksi pääosin tiiviinä pari- ja rivitaloina. Omakotitalotyyppejä täydentävät yksittäiset kerrostalot, jotka yhdessä olemassa olevan 5-kerroksisen uudisrakennuksen (Jokisuuntie 4) kanssa muodostavat uuden korkeiden kohteiden rivin li-joen varrelle ja jatkavat siten Kirkkotien varrella olevaa korkeiden kohteiden kaistaletta uudessa rantakorttelissa.

JULKINENTILA JA AVOINTILA_

Keskeinen julkinen tila

Uusi keskeinen julkinen tila syntyy korttelin pohjoisosaan, jossa neljä tärkeää- osin historiallista – tietä/kujaa (Kirkkotie, Jokisuuntie, Puistotie ja Seurakuja) yhtyvät. Suunnitelmassa tämä nykyisin moottoriliikenteen hallitsema alue muutetaan erilaisten liikkumismuotojen yhteiseksi tilaksi (shared space) ja houkuttelevaksi julkiseksi kaupunkitilaksi, joka lännessä ulottuu veden äärelle saakka.

Aukiota reunustavat tarkoin järjestetyt puupenkit, jotka ohjaavat katseen ja kulkuyhteydet kohti vettä. Aukion keskellä on pyöreä istuinelementti, joka toimii keskipisteenä ja tarjoaa näkymiä niin veteen kuin kaupunkiin. Tästä pisteestä avautuvat näkymät sisältävät sekä historiallisia että nykyisiä kohteita, kuten lin kirkon ja majatalon, sekä uusia kaupunkikeskustan toimintoja. Aukion länsipuolella, Jokisuuntiella maastonmuodot on suunnittelussa otettu huomioon käyttämällä portaita ja luiskia. Veden äärellä jäljellä oleva korkeusero on ratkaistu istumaportaila, ja kaupunkisatamassa yhteys veteen on järjestetty laiturin avulla.

Rantavyöhykkeen uudelleensuunnittelu

Rantavyöhykkeen suunnittelun pääperiaatteena on kaupunkimaisuuden väheneminen pohjoisesta etelään. Selkeästi rajattu vesiraja laitureineen, rantakatuineen ja istumaportaineen pohjoisessa on vastakohtana täysin luonnolliselle rantavyöhykkeelle etelässä. Näiden kahden tilan välissä on uusi vihreä kaupunkiranta, jossa on hyppytorni sekä kelluvia saaria, jotka avaavat elämyksiä muun muassa uimareille. Kaupunkiranta on yhteydessä pohjoisen julkiseen tilaan avoimen rantavyöhykkeen kautta. Joenvarren virkistysalueella on mahdollisuus esimerkiksi vene- ja melontaretkiin, luisteluun, kalastukseen ja lenkkeilyyn. Rannan eteläpuolella sijaitseva taidesilmukka muodostaa siirtymäkohdan kaupunkirannalta luonnonrannalle ja tekee sen näkyväksi lähestyville. Yhdessä vedessä kelluvien taideponttoonien kanssa se on uusi elementti nykyiseen taide- ja kulttuuripolkuun, joka li-jokea myötäillen Haminan ja ympäristötaidepuiston kautta johtaa taidekeskuksen kulttuurikuppilaan.

Erityisenä elementtinä rantamaisemassa ovat monimuotoiseen käyttötarkoitukseen uudelleen koodatut venevajat. Klassisten venevajojen lisäksi niihin sijoitetaan rannan pesu- ja pukutiloja, sekä yleinen kaupunkisauna.

Eteläisen alueen rantavyöhykkeen saavutettavuus varmistetaan kolmen uuden asuinpihan väliin jäävillä julkisilla viheryhteyksillä. Nämä viheryhteydet johdattavat luonnon joen varrelta kaupunkiin ja avaavat uusia näkymiä lijoelle. Eteläisin viheryhteys liittyy Jokisuuntieltä kaakkoon sijaitseviin viheralueisiin, kun taas kaksi pohjoista yhteyttä yhdistyvät olemassa oleviin tieväyliin, mahdollistaen nykyisten polkuyhteyksien jatkumisen.

Liikenne ja pysäköinti

Suunnittelussa keskitytään ilmastoystävällisten liikkumismuotojen edistämiseen ja yksityisautoilun vähentämiseen. Vaikka alueella on jo hyvät joukkoliikenneyhteydet, jalankulku- ja pyöräilyreittien houkuttelevuutta on tarpeen lisätä. Tämä saavutetaan muuttamalla Kirkkotie, Jokisuuntie ja Puistotie sekaliikennetilaksi (shared space) rantakeskuksen alueella, suunnittelemalla Seurakuja pääosin jalankulku- ja pyöräilyreitiksi ja luomalla uusia turvallisia ylityspaikkoja Jokisuuntien yli rannan virkistys- ja viheralueille.

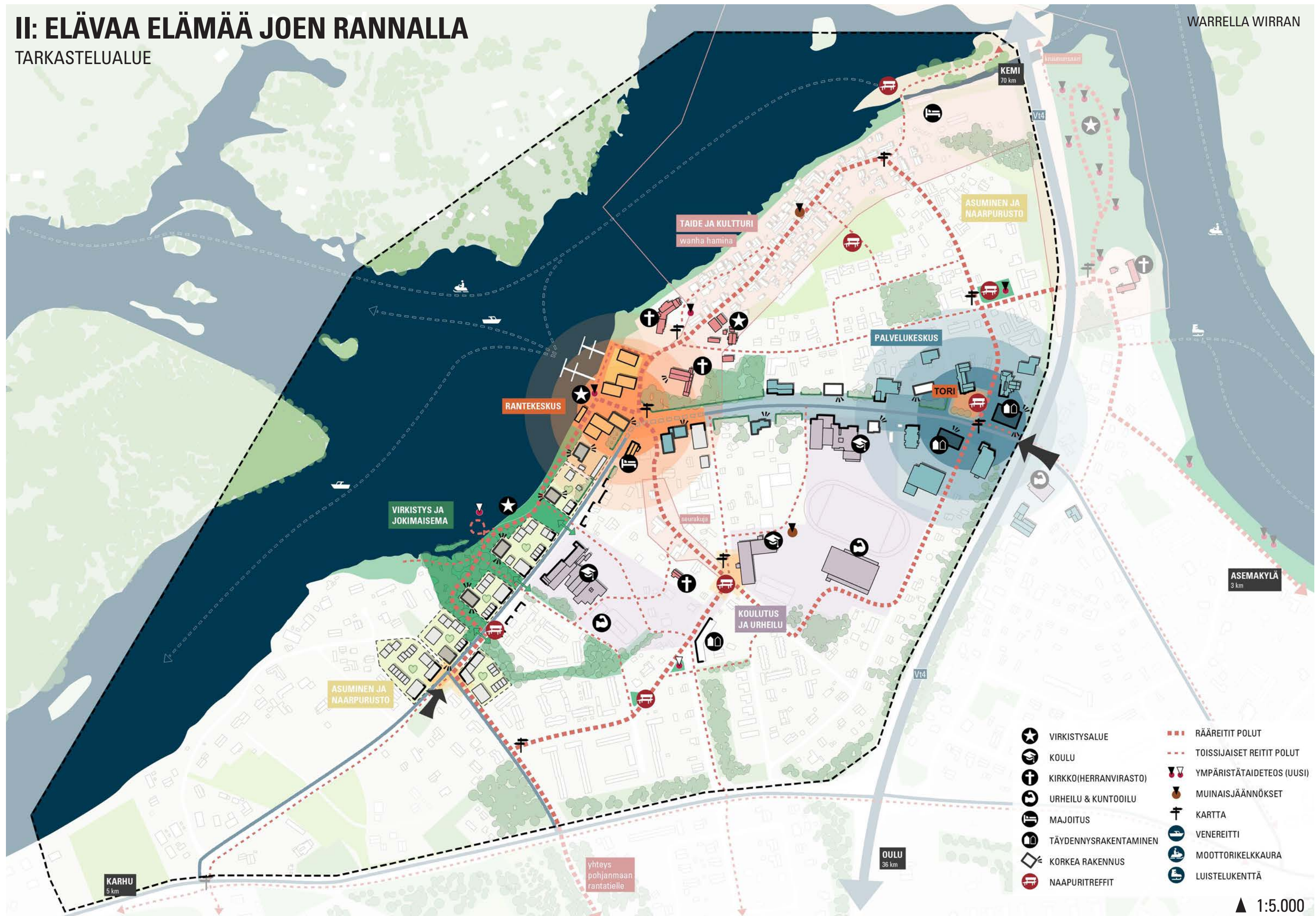
Pohjoisen alueen pysäköinti keskitetään Kirkkotien varrella sijaitsevaan pysäköintilaitokseen. Lisäksi tonteille osoitetaan yksittäisiä pysäköintipaikkoja, esimerkiksi vanhainkodin ja seurakuntakeskuksen kohdalla. Talviparkkipaikaksi merkittyä aluetta voidaan tarvittaessa käyttää myös kesällä yleisenä pysäköintialueena, esimerkiksi festivaalien aikana. Iltaisin, viikonloppuisin ja juhlapyhinä tapahtuvaa vierailijaliikennettä varten tulisi käyttää kilpailualueen läheisyydessä olevia (koulu, marketit ja urheilukentät) yhteydessä olevia tiloja.

Korttelipihojen auto- ja polkupyöräpysäköintipaikat sijoitetaan hajautettuihin, katettuihin korttelikatoksiin, jotka sulautuvat kaupunkikuvaan. Sisäpihoille voidaan tarvittaessa lisätä yksittäisiä pysäköintipaikkoja ilman, että ne häiritsevät pihojen yhteiskäyttöä.

II: ELÄVÄÄ ELÄMÄÄ JOEN RANNALLA

TARKASTELUALUE

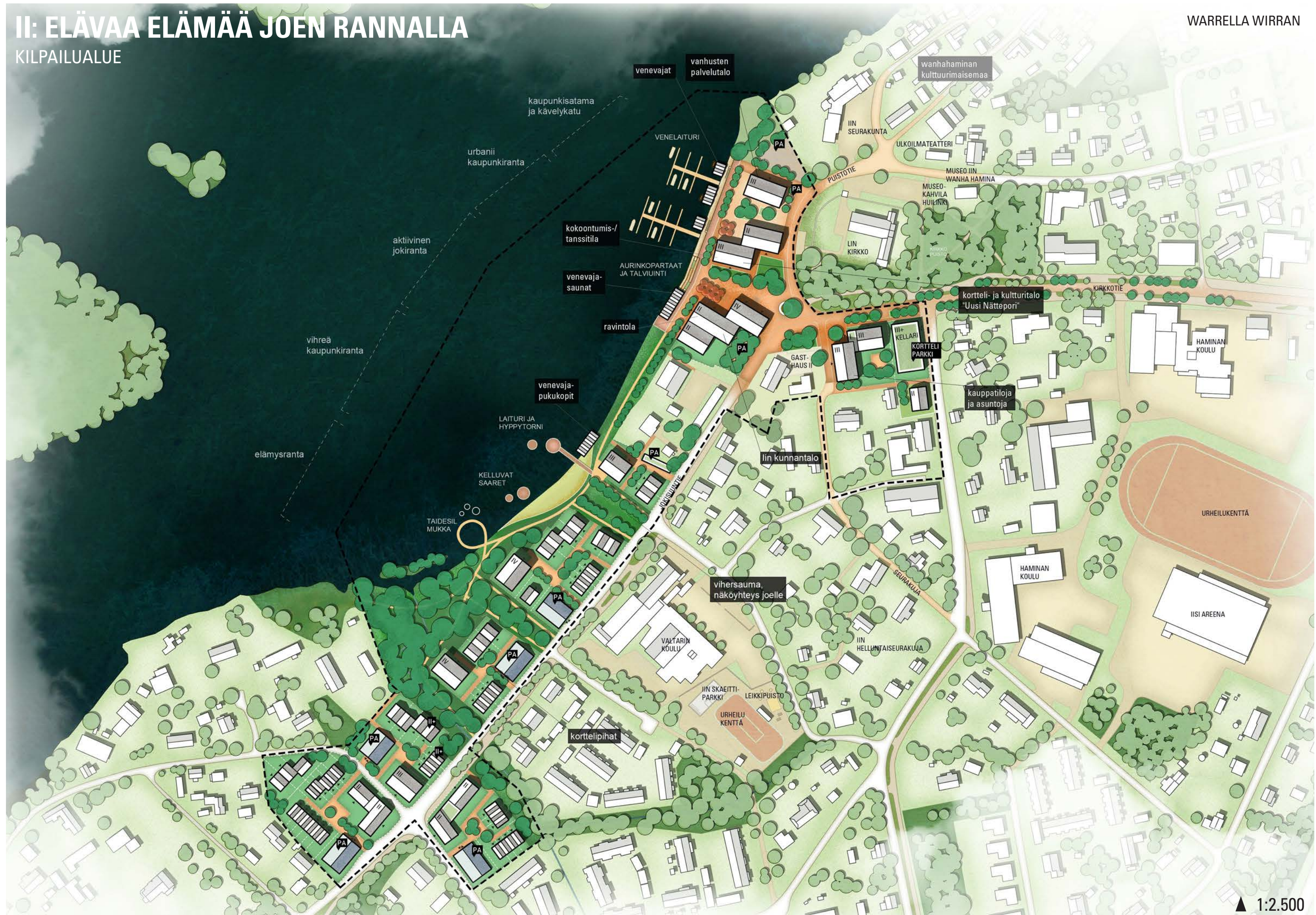
WARRELLA WIRAN

II: ELÄVÄÄ ELÄMÄÄ JOEN RANNALLA

KILPAILUALUE

WARRELLA WIRRRAN

II: ELÄVAA ELÄMÄÄ JOEN RANNALLA

WARRELLA WIRRA

II: ELÄVAA ELÄMÄÄ JOEN RANNALLA

WARRELLA WIRRRAN

”VARRELLA VIRRRAN”

lin Haminan rantakortteli muodostaa kaupungin keskustaan uuden, kestävän kehityksen mukaisen kokonaisuuden. Se sopeutuu olemassa olevaan rakennuskantaan, täydentää avoimia kaupunkirakenteita ja yhdistää kaupungin eri toimintoja yhdeksi yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Suunnitelman ydin on uusi rantaan sijoittuva hallinnon, kulttuurin, palveluiden ja matkailun keskus. Tämä keskus täydentää Kirkkotien alussa sijaitsevaa palvelukeskusta ja korostaa katuja kaupungin keskeisenä julkisena väylänä. Kirkkotien merkitystä kaupungin sisäänkäyntinä korostetaan kohdennetuilla toimenpiteillä, kuten korkeiden rakennusten kaistaleella. Ohjelmoitu ranta-alue lisää lin Haminan viehättävyyttä ja tuo kaupungin veden äärelle. Sen virkistysalueet ovat helposti saavutettavissa ja samalla luodaan joen suuntaan uutta urbaania kaupunkikuva.

Uusi rantakeskus on kävelypolkujen ja pyöräteiden verkoston solmukohta, joka tekee kaupungin keskustasta helposti saavutettavan ja viihtyisän niin matkailijoille kuin asukkaillekin. Suunnitelma määrittelee lin Haminan neljäksi alueelliseksi/ toiminnalliseksi osa-alueeksi: „Taide ja kulttuuri“, „Asuminen ja naapurusto“, „Virkistys ja jokimaisema“ sekä „Koulutus ja urheilu“. Näitä osa-alueita tulisi tulevaisuudessa korostaa entistä voimakkaammin esim. pienimuotoisilla toimenpiteillä. Kaupunkia vahvistetaan myös integroimalla se yliaueellisiin reitteihin, kuten Pohjanmaan rannikkoreittiin ja lijoen muihin rantareitteihin.

Etelään sijoitettavalle ranta-alueelle suunnitellaan laadukkaita, eri kohderyhmille tarkoitettuja asuinkortteleita, jotka korostavat yhteisöllisyyttä ja naapurustoa. Nämä korttelit asettavat standardit lijoen kestäväälle kehitykselle tulevina vuosikymmeninä.

Kokonaissuunnitelma sisältää noin 4,75 ha nettorakennusmaata (59 %), vajaat 2 ha viheralueita (24 %) ja noin 1,4 ha liikennealueita (17 %). Rakennusalueesta noin 7 500 neliometriä on varattu rantakeskuksen hallinnollisille ja kaupallisille rakennuksille ja 12 000 neliometriä asumiseen. Uusi asuintila noin 300 asukkaalle on sijoitettu kerrostaloihin, rivitaloihin ja omakotitaloihin.

RAKENNE + TYPOLOGIAT

Ranta-alueen uusi keskusta

Keskustan uudet rakennukset tarjoavat tiloja hallinnolle, matkailuneuvonnalle ja ravintolalle (eteläinen rakennus, noin 4 100 m² bruttopinta-ala), korttelitalo Nätteporille, jossa on kirjasto, kokous- ja tanssisali, kokous- ja kerhotiloja, coworking-tiloja ja kuntosali (keskimäinen rakennus, 2 550 m² bruttopinta-ala) sekä palvelutalon ja yhteisäsumista vanhuksille (pohjoinen rakennus, 1 530 m² bruttopinta-ala). Eteläisen rakennuksen avara pinta-ala tarjoaa tilaa joustavalle toimistokäytölle, jota voidaan mukauttaa kasvavan hallinnon tarpeisiin ja jota yritykset, palvelut ja sosiaalilaitokset voivat hyödyntää väliaikaisesti.

Keskustan rakennusten suunnittelussa on käytetty harjakattoista rakennustyyppiä, joka pohjautuu lin tyypilliseen kaupunkikuvaan ja kehittää sitä edelleen. Rakennusten johdonmukainen itä-länsisuuntaus, olemassa olevien linjausten hyödyntäminen sekä tarkoituksellinen linjasta siirtyminen luovat julkisten ja puolijulkisten tilojen verkoston ja visuaalisia yhteyksiä kaupungin ja veden välille. Kirkkotien ja Jokisuuntien risteyksessä sijaitseva nelikerroksinen rakennus korostaa rantakeskustan näkyvyyttä erityisesti.

Uusi asuinkortteli veden äärellä

Eteläiseen rakennuskokonaisuuteen integroidaan Jokisuuntie 4:n alueen olemassa olevat asuinrakennukset. Rakennusten järjestäminen korttelipihaksi luo asukkaille intiimin, puolijulkisen pihan vilkkaasti liikennöidyn Jokisuuntien ja julkisen rantavyöhykkeen väliin. Korttelikohdainen pihatalo tarjoaa tilat leikkiin, urheiluun ja seurusteluun, yhdistäen näin naapurustoa luonnollisella

tavalla. Typologinen monimuotoisuus tarjoaa asumisvaihtoehtoja useille kohderyhmille ja takaa monimuotoisen asukasrakenteen.

Suunnittelu perustuu lin monipuoliseen typologiseen kirjoon ja muuntaa eri aikakausien rakennustyytit nykyaikaiseksi ja monipuoliseksi kaupunkikokonaisuudeksi. Lähiympäristön pientaloalueilta johdetut omakotitalotyytit muodostavat myös uusien asuinpihojen perusrakenteen, joskin ne toteutetaan tilansäästön vuoksi pääosin tiiviinä pari- ja rivitaloina. Omakotitalotyyppiä täydentävät yksittäiset kerrostalot, jotka yhdessä olemassa olevan 5-kerroksisen uudisrakennuksen (Jokisuuntie 4) kanssa muodostavat uuden korkeiden kohteiden rivin li-joen varrelle ja jatkavat siten Kirkkotien varrella olevaa korkeiden kohteiden kaistaletta uudessa rantakorttelissa.

JULKINEN TILA JA AVOIN TILA

Keskeinen julkinen tila

Uusi keskeinen julkinen tila syntyy korttelin pohjoisosaan, jossa neljä tärkeää - osin historiallista – tietä/kujaa (Kirkkotie, Jokisuuntie, Puistotie ja Seurakuja) yhtyvät. Suunnitelmassa tämä nykyisin moottoriliikenteen hallitsema alue muutetaan erilaisten liikkumismuotojen yhteiseksi tilaksi (shared space) ja houkuttelevaksi julkiseksi kaupunkitilaksi, joka lännessä ulottuu veden äärelle saakka.

Aukiota reunustavat tarkoin järjestetyt puupenkit, jotka ohjaavat katseen ja kulkuyhteydet kohti vettä. Aukion keskellä on pyöreä istuinelementti, joka toimii keskipisteenä ja tarjoaa näkymiä niin veteen kuin kaupunkiin. Tästä pisteestä avautuvat näkymät sisältävät sekä historiallisia että nykyisiä kohteita, kuten lin kirkon ja majatalon, sekä uusia kaupunkikeskustan toimintoja. Aukion länsipuolella, Jokisuuntiellä maastonmuodot on suunnittelussa otettu huomioon käyttämällä portaita ja luiskia. Veden äärellä jäljellä oleva korkeusero on ratkaistu istumaportailta, ja kaupunkisatamassa yhteys veteen on järjestetty laiturin avulla.

Rantavyöhykkeen uudelleensuunnittelu Rantavyöhykkeen suunnittelun pääperiaatteena on kaupunkimaisuuden väheneminen pohjoisesta etelään. Selkeästi rajattu vesiraja laitureineen, rantakatuineen ja istumaportaineen pohjoisessa on vastakohtana täysin luonnolliselle rantavyöhykkeelle etelässä. Näiden kahden tilan välissä on uusi vihreä kaupunkiranta, jossa on hyppyorni sekä kelluvia saaria, jotka avaavat elämyksiä muun muassa uimareille. Kaupunkiranta on yhteydessä pohjoisen julkiseen tilaan avoimen

rantavyöhykkeen kautta. Joenvarren virkistysalueella on mahdollisuus esimerkiksi vene- ja melontaretkiin, luisteluun, kalastukseen ja lenkkeilyyn. Rannan eteläpuolella sijaitseva taidesilmukka muodostaa siirtymäkohdan kaupunkirannalta luonnonrannalle ja tekee sen näkyväksi lähestyville. Yhdessä vedessä kelluvien taidepontojen kanssa se on uusi elementti nykyiseen taide- ja kulttuuripolkuun, joka li-jokea myötäillen Haminan ja ympäristötaidepuiston kautta johtaa taidekeskuksen kulttuurikuppilaan.

Erityisenä elementtinä rantamaisemassa ovat monimuotoiseen käyttötarkoitukseen uudelleen koodatut venevajat. Klassisten venevajojen lisäksi niihin sijoitetaan rannan pesu- ja pukutiloja, sekä yleinen kaupunkisauna.

Eteläisen alueen rantavyöhykkeen saavutettavuus varmistetaan kolmen uuden asuinpihan väliin jäävillä julkisilla viheryhteyksillä. Nämä viheryhteydet johdattavat luonnon joen varrelta kaupunkiin ja avaavat uusia näkymiä lijoelle. Eteläisin viheryhteys liittyy Jokisuuntietä kaakkoon sijaitseviin viheralueisiin, kun taas kaksi pohjoista yhteyttä yhdistyvät olemassa oleviin tieväyliin, mahdollistaen nykyisten polkuyhteyksien jatkumisen.

Liikenne ja pysäköinti

Suunnittelussa keskitytään ilmastoystävällisten liikkumismuotojen edistämiseen ja yksityisautolun vähentämiseen. Vaikka alueella on jo hyvät joukkoliikenneyhteydet, jalankulku- ja pyöräilyreitit houkuttelevuutta on tarpeen lisätä. Tämä saavutetaan muuttamalla Kirkkotie, Jokisuuntie ja Puistotie sekaliikennetilaksi (shared space) rantakeskuksen alueella, suunnitteleamalla Seurakuja pääosin jalankulku- ja pyöräilyreitiksi ja luomalla uusia turvallisia ylityspaikkoja Jokisuuntien yli rannan virkistys- ja viheralueille.

Pohjoisen alueen pysäköinti keskitetään Kirkkotien varrella sijaitsevaan pysäköintilaitokseen. Lisäksi tonteille osoitetaan yksittäisiä pysäköintipaikkoja, esimerkiksi vanhainkodin ja seurakuntakeskuksen kohdalla. Talviparkkipaikaksi merkittyä aluetta voidaan tarvittaessa käyttää myös kesällä yleisenä pysäköintialueena, esimerkiksi festivaalien aikana. Iltaisin, viikonloppuisin ja juhlapäihin tapahtuvaa vierailijaliikennettä varten tulisi käyttää kilpailualueen läheisyydessä olevia (koulu, marketit ja urheilukentät) yhteydessä olevia tiloja. Korttelipihojen auto- ja polkupyöräpysäköintipaikat sijoitetaan hajautettuihin, katettuihin korttelikatoksiin, jotka sulautuvat kaupunkikuvaan. Sisäpihoille voidaan tarvittaessa lisätä yksittäisiä pysäköintipaikkoja ilman, että ne häiritsevät pihojen yhteiskäyttöä.

kortteli
parkki

kauppatiloja
ja asuntoja

Gasthaus li

lin kunnantalo

ravintola

venevaja-
saunat